

Λογοτεχνία

1. Α. Για την εξέταση του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στην Α' Τάξη Ημερησίου και στην Α' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές αδιάκτο κείμενο, ομοειδές ή ομόθεμο με τις διδακτικές ενότητες που έχουν διδαχθεί («Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση» και «Θέατρο»).

1. Σε περίπτωση που το κείμενο αναφέρεται στις θεματικές ενότητες «Τα φύλα στη Λογοτεχνία» και «Θέατρο», οι μαθητές καλούνται:

α) να επισημάνουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο κείμενο και να τα εντάξουν στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης· β) να διακρίνουν και να περιγράψουν ένα ή δύο λογοτεχνικούς χαρακτήρες, κάνοντας αναφορές στις σχέσεις των δύο φύλων, στον κοινωνικό τους ρόλο ή σε κοινωνικά στερεότυπα σχετιζόμενα με το θέμα του κειμένου, και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο·

γ) να βρουν τον αφηγητή της ιστορίας και να αλλάξουν το πρόσωπο του αφηγητή ώστε να φανεί η αντίστοιχη αλλαγή στην οπτική της αφήγησης ή να μετατρέψουν το διαλογικό μέρος του κειμένου σε συνεχή αφηγηματικό λόγο·

δ) να διατυπώσουν σε μία ή δύο παραγράφους την άποψή τους για το περιεχόμενο του κειμένου συσχετίζοντάς το με τις αντιλήψεις της εποχής μας. Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\alpha = 25$ μονάδες + $\beta = 25$ μονάδες) και συνοδεύουν το αδιάκτο κείμενο. Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\gamma = 25$ μονάδες + $\delta = 25$ μονάδες).

2. Σε περίπτωση που το ποίημα ανήκει στην ενότητα «Παράδοση και Μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση», οι μαθητές καλούνται:

α) να αναγνωρίσουν στο ποίημα γενικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης·

β) να επισημάνουν στο ποίημα εκφραστικά μέσα και εκφραστικούς τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και να σχολιάσουν τη λειτουργία τους·

γ) να επισημάνουν στο ποίημα βασικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος (π.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός κ.λπ.) στο οποίο ανήκει·

δ) να σχολιάσουν σε μία ή δύο παραγράφους βασικά σύμβολα ή θέματα του ποιήματος και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\alpha = 25$ μονάδες + $\beta = 25$ μονάδες) και συνοδεύουν το αδιάκτο κείμενο. Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\gamma = 25$ μονάδες + $\delta = 25$ μονάδες).

Β. Για την εξέταση στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία στη Β' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο πεζό ή ποιητικό κείμενο, που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδιάκτο πεζό ή ποιητικό κείμενο ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Οι μαθητές καλούνται να

απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, από τα οποία δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «α» και «β» συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

α) στον ερμηνευτικό σχολιασμό του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου·

β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εμπεριέχονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να βρουν μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.)

γ) στον συγγραφέα του διδαγμένου κειμένου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από αυτό·

δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου ή στην ανάπτυξη, σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, χωρίων του.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα, το οποίο μπορεί να αναλύεται σε δύο ερωτήσεις. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές»

2. Για την εξέταση στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδίδακτο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο (ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο), με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Το αδίδακτο κείμενο εντάσσεται γραμματολογικά σε μία από τις ενότητες του οικείου διδακτικού εγχειριδίου (Νέα Αθηναϊκή Σχολή: Η πεζογραφία, Νεότερη Λογοτεχνία: Πρώτη 10ετία του Μεσοπολέμου, Νεότερη Ποίηση, Πεζογραφία: Η πεζογραφία του Μεσοπολέμου). Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα, που μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα, από τα οποία δύο (2), και συγκεκριμένα τα υπό τα στοιχεία «α» και «β», συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

α) στην κατανόηση του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου, στον ερμηνευτικό σχολιασμό παραγράφων ή στίχων του, στην επισήμανση συμβόλων (μυθικών ή άλλων), στην αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων που εντοπίζονται σε αυτό, στον χαρακτηρισμό των προσώπων που αναφέρονται στο κείμενο και την ένταξή τους στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης κ.λπ.

β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εντοπίζονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να εντοπίσουν και να σχολιάσουν μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, εικόνες, στοιχεία της γλώσσας, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και στην επαλήθευση μιας κρίσης σχετικής με το κείμενο (το είδος του, τη λογοτεχνική γενιά του δημιουργού ή το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο ανήκει το κείμενο, το ύφος του, τη δομή του κ.λπ.).

γ) σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το διδαγμένο κείμενο και αφορούν στο είδος του, στον συγγραφέα, στο λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, σε στοιχεία της αφήγησης κ.λπ.

δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου (στην κατανόηση του περιεχομένου, στη δομή, στον σχολιασμό φράσεων, στίχων ή παραγράφων, στην ανάπτυξη χωρίων σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, σε χαρακτηρισμούς προσώπων, σε στάσεις και αντιλήψεις, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων, σε απλά υφολογικά στοιχεία κ.λπ.)

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. «Ο κλάδος Νεοελληνική Λογοτεχνία του μαθήματος Νέα Ελληνικά της Γ' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου συνεξετάζεται με τον κλάδο Νεοελληνική Γλώσσα, όπως περιγράφεται στην Ενότητα ΙΗ' της παρ. 2 του άρθρου 14 αυτού του προεδρικού διατάγματος. Για την εξέταση στο μάθημα «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, ισχύουν τα εξής: Η εξέταση αναφέρεται σε πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιέχεται στη διδαχθείσα ύλη της αντίστοιχης τάξης, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία, μαζί με τις αναγκαίες σημασιολογικές ή άλλες διευκρινίσεις.» (13)
Το κείμενο συνοδεύεται από πέντε ερωτήσεις που αναφέρονται:

α) στον συγγραφέα του έργου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το κείμενο (1 ερώτηση),

β) στη δομή του κειμένου, στην επαλήθευση ή διάψευση μιας κρίσης με βάση το κείμενο, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων του κειμένου (υφολογική διερεύνηση, αφηγηματικές λειτουργίες, επιλογές του δημιουργού σε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης) (2 ερωτήσεις),

γ) σε σχολιασμό ή στη σύντομη ανάπτυξη, σε 1-2 παραγράφους, ορισμένων χωρίων του κειμένου (1 ερώτηση),

δ) σε σχολιασμό αδιδακτού λογοτεχνικού κειμένου το οποίο δίνεται στους μαθητές επίσης σε φωτοτυπία και είναι ίσης, κατά προσέγγιση, δυσκολίας με το διδαγμένο (1 ερώτηση).

Η ερώτηση α βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες, οι δύο ερωτήσεις της β' περίπτωσης με είκοσι (20) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση γ' με είκοσι πέντε (25) μονάδες και η ερώτηση δ' με είκοσι (20) μονάδες.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία (1) ερώτηση αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται γι' αυτήν κατανέμεται ισότιμα στα υποερωτήματα, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός συντελεστής βαρύτητας γι' αυτά.